

VOKIETIJOS¹ LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 9/10 (408/409)

1982 Kalėdos

Lietuviškos nuotaikos K ū č i ū bei K a l ė d ū ir
šviesiu optimizmu nuskaidrintų N a u j ū j ū M e t ū
nuoširdžiai linki

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ir
VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJOS VALDYBOS

VAKARŲ EUROPOS LIETUVIŲ VYSKUPAS A n t a n a s D e k s n y s paskelbė sveikinimą Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Jame sakoma, kad pasaulio Išganytojas, gimdamas Betliejuje gyvulių pašiūrėje ir vėliau skelbdamas evangeliją žmonėms, nepatyrė daug žmoniškumo. Ir šiandien žmoniškumo bei gailėstingumo visur trūksta: nėra vietos ir darbo svetimšaliams, nėra vietos palestiniečiams savo žemėj, nėra vietos šv. mišioms lietuvių kalba Seinų šventovėje, nėra vietos tikinčiam mokytojui Lietuvos mokyklose. Ganytojas kreipia dėmesį į Šv. Tėvo prieš porą metų paskelbtos enciklikos apie Dievo gailėstingumą (Dives in Misericordia) mintis, ragina per Kalėdas švęsti ir savo asmeninio atgimimo šventę bei išgyventi atsinaujinimo džiaugsmą.

--- o o o ---

ŠEŠIASDEŠIMT PENKTOJI VASARIO 16-oji

1918 Vasario 16 Vilniuje 20 Lietuvos Tarybos narių pasirašė Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Kai Vilniuje leidžiamas "Lietuvos aidas" vasario 19 išspausdino jį pirmame puslapy, vokiečių cenzūra laikraštį konfiskavo. Tačiau keliasdešimt numerių buvo suspėta išvežti ir paskleisti. Taip visas kraštas tuoj pat sužinojo džiugią naujieną.

Šiomet vasario mėn. 65-tą kartą į padangę kils mūsų trispalvė, skelbdama lietuvių ryžtą būti laisvais žmonėmis. Lietuvos vėliava bus viešai keliamą užsieny, vienur kitur dalyvaujant net vietos valdžios atstovams. Kiekvienais metais Vasario 16 ji suplevėsuoja ir okupuotoje Lietuvoje, bet KGB agentai vėliavą tuoj nuplėšia, o ją iškėlę jaunuoliai skaudžiai nubaudžiami. Bet drąsuolių niekuomet netrūksta.

Po Nepriklausomybės akto paskelbimo beveik ištisus metus teko laukti kol Lietuvos trispalvė pasirodė Gedimino pilies bokšte Vilniuje. Ją iškėlė lietuviai kariai savanoriai 1919 sausio 1. Bet neilgai ji džiugino lietuvių širdis. Netrukus Vilnių užėmė bolševikai ir 1919 vasario 20 paskelbė Lietuvos-Gudijos sovietinę respubliką su Vincu Mickevičium-Kapsuku priešaky. Šalyje vyko aršios kovos. Laimėjo nepriklausomybės šalininkai. Jų dėka per 20 metų galėjome naudotis laisvo gyvenimo palaima.

Verta pasvarstyti, kokia padėtis Lietuvoje būtų šiandien, jei 1919 būtų laimėję ne Lietuvos savanoriai, bet bolševikai, ir būtų buvusi įkurta ne nepriklausoma Lietuvos valstybė, o Lietuvos-Gudijos sovietinė respublika.

Prieš 40 su viršum metų okupantai yra neva įsteigę LTSR. Nei lietuviai, išskyrus bolševikų kolaborantus, nei Vakarų valstybės jos nepripažįsta. Komunistai sako, kad 1940 buvo ne įsteigta, bet atsteigta 1919 įkurta sovietinė Lietuvos respublika. Betgi negalima atsteigti tai, ko niekadoms ne-

ra buvo. 1919 buvo mėginta steigti, kaip ką tik sakėme, ne Lietuvos, bet Lietuvos-Gudijos sovietinė respublika, o dabar neva atsteigta jau tik Lietuvos TSR. Nors ir tarybų, nors ir socialistinė, bet jau nebe sudėtinė su Gudija, vienok vienos Lietuvos TSR. Be 20 su viršum nepriklausomo gyvenimo metų, prasidėjusių 1918 Vasario 16 Akto paskelbimu, Lietuvos vardas greičiausiai būtų buvęs išmestas ir iš Lietuvos-Gudijos sovietinės respublikos pavadinimo ir palikta tik Gudijos tarybų socialistinė respublika. Taip manyti pagrindą teikia nūnai vykstaš negailėstingas lietuvybės naikinimas Gudijai priskirtose lietuviškose apylinkėse. O lietuvių sąmoningumas 1919 buvo silpnėsnis. Tik nepriklausomybės laikotarpy savose mokyklose ir kariuomenėje bei organizacijose išauklėta sąmoningų lietuvių karta.

Kai ruošiamės švesti 65-ąsias Vasario 16 metines, dirstelkime kokios nuotaikos anuomet viešpatavo Lietuvoje. Apie tai skaitome JAV-bių lietuvių kunigo Petro Saurusaičio 1920 anglų kalba išleistoje knygutėje "Thirty Days in Lithuania in 1919". Joje tarp kitko rašoma: "Aš tiesiog nedirščiau jums apibūdinti, kokia patriotizmo dvasia viešpatavo tėvynėje, jei nebūčiau lietuvis, ir kai kas gal pasakys, kad esą natūralu aukštinti savuosius. Tačiau tai, ką išgirdau iš Lietuvos prieš - vokiečių, mano teigimą turėtų pateisinti. Net ir jie buvo nustebinti, matydami tokias patriotines lietuvių nuotaikas, ypač jaunų vyrų 18 ir 19 metų amžiaus, kurie taip rūpinosi, kad būtų apginta Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė. Daug jų siūlėsi vyriausybei stoti savanoriais į Lietuvos kariuomenę, tačiau dėl stokos ginklų ir drabužių visų negalima buvo priimti.

Klausiau kai kurių kariuomenės savanorių, ar jie tikrai mano, kad pajėgs apginti Lietuvą nuo pasikėsintojų ją pavergti. Jų atsakymas buvo vieningas: 'Mes nepasiduosim jokiems pasikėsintojams. Mes gerai žinom, kiek mūsų tėvai ir protėviai per daugelį amžių prikentėjo. Lietuvos laisvę mes ginsim iki paskutinio kraujo lašo'. Vienas iš tų jaunų kariuomenės kaip tik rengėsi grįžti į frontą prie Šiaulių prieš bermontininkus, kurie miestą okupavo.

Tuo metu, kai aš lankiausi Lietuvoje, ji buvo apsupta priešų. Šiaurėje ir rytuose buvo bolševikai, vakaruose - Kolčako daliniai ir sukilėliai vokiečiai, o pietuose - lenkai".

Ir kitoje vietoje: "Britanijos misijos nariai Kaune man pasakojo, kad lietuviai kariai, per amžius turėję tiek daug priešų, yra narsūs kariai, kad jų patriotizmas didelis ir tvirtas. Jei ne toji drąsa ir patriotizmas, sunku būtų išsivaizduoti, kaip lietuviai atsilaikytų prieš tiek priešų kariuomenių, tarp jų ir lenkus" (PASAULIO LIETUVIS Nr.11-1982 psl.6,7).

Stiprių patriotinių nuotaikų Lietuvoje netrūksta ir šiandien. Kokiomis nuotaikomis gyvename mes, patogiai svetur įsikūrę? Ši klausimą pasistenkime atsakyti kiekvienas sau Vasario 16 proga.

----- xXx -----

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

šiemet buvo surengtas lapkričio 5-7 Romuvoje. Tolimesnių vietovių veikėjai atvyko lapkričio 5 popiet ir vakare. Kurpfalzo svetainėje Hüttenfelde vakaroti susirinko apie 20 tautiečių.

suvažiavimą

Vokietijos LB Valdybos pirmininkas V.J.Damijonaitis sveikinimo žodžiu/atidarė lapkričio 6-tą 9,40 val. Priimta darbotvarkė. Pakviesdamas dr. Kajetoną Julijų Č e g i n s k ą skaityti paskaitos apie Lietuvos pagrindį ir jo idėjų skleidimą Vakaruose, pirmininkas pastebėjo, kad prelegentas pristatymo nereikalingas. Kaip lietuviškos rezistencijos stebėtojas ir dokumentuotojas, jis plačiai žinomas ne tik Vokietijos lietuviuose, bet ir toli už jos sienų. Jo žodis oro bangomis kasdien pasiekia ir Lietuvą, kur jo klausosi ne tik okupuoto krašto žmonės, bet ir okupantai bei jų bendradarbiai.

Paskaitininkas pirmiausia paaikškino, kad pagrindžiu vadinama slapta visuomeninė veikla. Kai žmonės negali viešai išreikšti savo nuomonės, tai jie daro slaptai. Okupacijos atveju visa tauta ar bent didžioji jos dalis atsiduria pagrindy. Kai kas pagrindžio veiklą vadiną neteisėta. Iš tikro engėjų padėtis neteisėta. Pagrindis gali būti doras ir nedoras. Tai priklauso nuo jo tikslų ir naudojamų priemonių. Skirtumui paryškinti nurodė, kad nepriklausomoje Lietuvoje pagrindy veikė ateitininkai ir komunistai.

Tikras tautinis lietuvių pagrindis atsirado 1940 vidury. Lietuvos okupacijos istorija yra kartu ir Lietuvos pagrindžio istorija. Iki 1956 vyko dvasinis ir ginkluotas pasipriešini-

mas. Vėliau atsisakyta vieningos organizacijos ir stengtasi infiltruoti partiją. Vengrijos ir Čekijos sukilimai parodė, kad pastangos paversti partiją laisvėjimo įrankiu mažame krašte neneša norimų vaisių. Dabar didžiausia reikšmė skiriama pagrindžio spaudai, kuri pasiekia ir Vakarus.

Pagrindinė pagrindžio veiklos taisyklė - paslaptis. Norintieji pagrindžiui padėti, turi žiūrėti, kad jam nepakenktų. Pavojinga kalbėti apie pagrindį ir pačiam kalbėtojiui ir tam, apie kurį jis kalba. Nereikia stengtis žinoti daugiau, negu reikalinga uždaviniui atlikti. Priminė estų liaudies posakį - paikas kalba ką žino, išmintingas žino ką kalba. Tačiau pagrindžiui reikalinga ir viešuma. Apie pagrindžio ruošiamas demonstracijas, spaudą, memorandumus reikia kalbėti ir rašyti, vengiant minėti jų autorius, žinoma, jei jie nepasirašo. Viešuma yra labai svarbus pagrindžio ginklas.

Mums neturėtų rūpėti, kaip pagrindžio spauda gaminama, kokiais keliais pasiekia Vakarus. Bet kai ji jau čia, reikia su ja susipažinti ir skleisti. Išsivijos vaidmuo pagrindiniame tautos pasipriešinime tik pagalbinis.

Prelegentas suminėjo per 10 lietuviškos pagrindžio spaudos leidinių. Jų yra ir daugiau. Nevisi pasiekia Vakarus. Tik LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS visi 34 numeriai surado kelią užsienin, čia išspausdinti atskiriomis knygomis ir verčiami į svetimas kalbas. Jas verčia ir leidžia patys lietuviai, "Glaube in der 2. Welt" Šveicarijoje, Institutum Balticum Königssteine, Vokietijoje, Keston College Anglijoje ir kt.

Svarbūs yra su autorių pavardėmis viešai paskelbti dokumentai: Lietuvos Helsinkio grupės, Tikinčiųjų teisėms ginti Lietuvos katalikų komiteto (paskelbta per 30 raštų), kunigų tarybų, ypač Telšių kunigų, 45 pabaltiečių memorandumas 1979 dėl Molotovo-Ribbentropo paktą atšaukimo ir kt.

Kaip galime prisidėti prie Lietuvos pagrindžio idėjų paskleidimo Vakaruose? Pirmiausia turime jas pažinti, skaitydami pagrindžio spaudą. Galima užsisakyti visus LKB Kronikos numerius atskiriomis knygomis, Pasaulio LB Valdybos leidžiamus kitus leidinius, kaip AUŠRĄ, ALMA MATER, PERSPEKTYVAS ir kt. Paremti jų leidimą aukomis.

Reikia rūpintis ir Lietuvos politiniais kaliniais, pasiunčiant jiems laiškus, siuntinėlius. Dauguma jų yra nukentėję už pagrindžio spaudos gaminimą bei platinimą. Deja, jais daugiau rūpinasi svetimtaučiai, negu mes, lietuviai, per tokias tarptautines organizacijas, kaip Amnesty International, Tarptautinis komitetas žmogaus teisėms ginti (Internationale Gesellschaft für Menschenrechte) ir kt. Tarptautinis krikščionių solidarumas dabar yra paskelbęs atsišaukimą su šešių lietuvių politinių kalinių nuotraukomis ir biografijomis.

Mūsų ryšys su pagrindžiu skatina mus atsinaujinti dvasia. Prelegentas baigė savo paskaitą TAUTOS KELIO citata, kur sakoma, kad ilga okupacija nepalaužė tautos valios priešintis. Po paskaitos atsakinėjo į klausimus.

Vokietijos LB Valdybos pirmininkas Vingaudas J. D a m i j o n a i t i s apžvelgė Lietuvių Bendruomenės veiklą. Mūsų Bendruomenei priklauso apie tūkstantis narių, susibūrusių į 28 apylinkes. Yra dar trejetas apylinkių, neberodančių gyvybės ženklų.

Prieš suvažiavimą visoms apylinkėms buvo išsiuntinėta anketa. Iš atsakymų išryškėjo jau seniai žinomas faktas, kad visur yra daug tautiečių, nepriklausančių LB. Priežastys įvairios, bet pagrindinės - šeimų mišrumas, nesutarimai tarp vietos lietuvių, baimė, kad nebūtų pakenkta kelionėms į Lietuvą, o kai kuriems net markutės ar poros gaila.

Šalia oficialių susirinkimų tautiečiai daugiur susitinka per lietuviškas pamaldas, kartu papietauja ir pabendrauja. Kai kurios apylinkės pageidauja, kad atvyktų VLB Valdybos ar Tarybos nariai, o kitos mano, kad sunku būtų suburti auditoriją jiems išklausti. Geriau, kad būtų atsiųstos paskaitėlės.

Beliko tik viena vargo mokyklėlė ir viena tautinių šokių grupė. Kita yra gimnazijos. Balsingi tautiečiai kai kur susitelkia padainuoti, bet pastovių chorų nėra sudarę.

Vasario 16 gimnazijos kuratorijos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis džiaugėsi, matydamas daug vadovų, kurie daug metų tempia LB veiklos vežimą. Siūlė dar labiau suglaudinti gretas, nes darbas ir rūpesčiai ne mažėja, o didėja.

Per diskusijas buvo siūlymų, kad iš solidarumo įnašų nemokančių narių būtų atimta balsavimo teisė ir kad apylinkių vadovybių kadencija būtų prailginta. Pageidauta paskaitų ir paskaitininkų, tik ne tokių, kurie pageidauja honorarų. Svarstyta, kaip įtraukti į LB iš Lietuvos atvykstančius repatriantus, kurie, sovietinės propagandos paveik-

ti, ypač jaunimas, vengia lietuviškų organizacijų. Pabrėžta lietuvių vaikų vasaros stovyklų nauda.

LIETUVIŲ KULTŪROS INSTITUTO vedėjas vyr.mokyt. Vincas B a r t u s e v i č i u s painformavo apie jo vadovaujamos įstaigos įkūrimą, darbą ir planus, aptarė skirtumą tarp Lietuvių kultūros instituto ir Lietuvių kultūros draugijos.

LABDAROS draugijos pirmininkas Jonas G l e m ž a pranešė, jog ši draugija rūpinasi daugiausia Lenkijos lietuvių jaunimu. Dabar tenykštis jaunimas labiausiai pageidauja lietuviškų knygų. Buvo pasiūlyta parama ir Brazilijos lietuvių jaunimui, bet neatsirado norinčių ja pasinaudoti.

Popiet LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS pirmininkas Algirdas P a l a v i n s k a s nušvietė tos draugijos veiklą, nurodydamas į sutinkamus sunkumus.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS direktorius Andrius Š m i t a s pastebėjo, kad mūsų mokyklą išlaiko vokiečių vyriausybė. Lietuviams tenka pasirūpinti tik bendrabučiais. Pateikė mokinių statistiką. Metams baigiantis bus kreipiamasi ir į Vokietijos lietuvių paramos ir prašė jos neatsakyti. Pasidžiaugė dideliu abiturientų skaičiumi šiais metais.

Tėvas Alfonsas B e r n a t o n i s , OFM Cap., atkreipė dėmesį į lietuviškos parapijos metus, pateikė lietuvių kunigų Vokietijoje statistiką ir kvietė susirūpinti šio krašto lietuvių religinio aptarnavimo išlaikymu, kuris yra glaudžiai susijęs ir su lietuviybės išlaikymu.

Pirmininkas V.J.Damijonaitis reziumavo suvažiavime iškeltus klausimus, dėkojo už aktyvų prisidėjimą prie jų svarstymo ir ypač už darbą apylinkėse. Sugiedotas tautos himnas.

Vakare persikelta į pilies salę. Čia programą pateikė Lietuvių kultūros draugija. Gražiai paminėtas Maironio jubiliejus kun. Kazimiero S e n k a u s paskaita, kurioje jis žinoviškai aptarė jubilieato giesmes, jų kilmę ir kompozitorius. Maironio religinę ir patriotinę poeziją deklamavo mokiniai - Algis Sodonis, Gabija Diavaraitė, Renata Iešmantaitė ir Gintarė Kotkytė. Kun.Senkus ir solistė Meilė P a l t i n i e n ė , palydimi Arvydo Paltino, duetu pagiedojo Neapleiski mūsų, Motinėle ir Pirmyn į kovą už tėvyne. Jiems giedant Marija, Marija, įsijungė visa salė.

Po vakarienės perpildytoje pilies salėje pirmą kartą čia koncertavo viešnios iš Hamburgo - solistė V i l i j a ir smuikininkė H e n r i e t a M a z u r a i t y t ė s , pianinu palydimos prof.dr. Ramintos K o l l a r s - L a m p s a t y t ė s . Vietos vokiečių dienraštis "Lampertheimer Zeitung" taip apibūdino menininkes: "Prof.dr. Raminta Lampsatis-Kollars buvo įsijautusi palydovė, savo ryškiu muzikalumu ir virtuozišku gebėjimu vadovavusi smuiko ir dainavimo solistėms, suteikdama koncertui meistrišką brandumą". Vilija Mazuraitytė imponavo savo turiningu, sutelktai panaudotu sopranu. Händelio dainas ir Schumano kūrinįs ji dainavo pažymėtinais jausmingai ir raiškiai. Ypač temperamentingai skambėjo tėviškės dainos.

Daug katučių pelnė ir Henrieta Mazuraitytė, kuri, grodama Mozarto kompozicijas, įrodė pažymėtiną brandumą". Reportažą apie "lietuvių kultūros dienas" L.Z. išsispausdino pirmame puslapy su menininkų ir dalies auditorijos nuotrauka. Apie renginį rašė ir "Mannheimer Morgen".

Pasisotinę menu, visi grįžo į valgyklos salę, kur ilgai ir linksmai vakarojo dainuodami, šokdami ir šnekučiuodamiesi. Veikė kavos, gėrimų ir užkandžių barai.

Lapkričio 7 rytą vėliavos aikštelėje pakelta Lietuvos trispalvė. Ekumenines pamaldas vietos katal.bažnytelėje laikė tėv. Alf. B e r n a t o n i s ir kun.Fr..S k ė r y s . Pastarasis pasakė gražų pamokslą apie visuomeninę veiklą ir susiklausymą, kur svarbiausią vaidmenį turėtų vaidinti darbai, o ne gražūs žodžiai. Priminė Kristaus įsakymą, kad "didžiausias tarp jūsų tebūna jūsų tarnas". Duetu ir su visa bažnyčia giedojo kun.Senkus ir M.Paltinienė, vargonuojant A.Paltinui.

Tris dienas trukęs suvažiavimas baigtas bendrais pietumis.

VOKIETIJOS LB TARYBOS NEEILINĮ SUVAŽIAVIMĄ

VLB Tarybos prezidiumas sušaukė š.m. lapkričio 7 svarstyti Fondo Vasario 16 gimnazijai remti steigimą, berniukų bendrabučio remonto bei jo statybos ir Romuvos ateities klausimus. Atvyko 10 narių ir Vokietijos LB Valdybos pirmininkas V.J.Damijonaitis.

9.45 val. suvažiavimą atidarė Prezidiumo pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis. Sekretoriavo M. Buivys.

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas išskėlė ir paaikšino tinkamų patalpų berniukų bendrabučiui reikalingumą. Anot jo, pilies remontas kainuotų per 4 milijonus DM, o naujo berniukų bendrabučio statyba - per 2 milijonus DM ir būtų gauta daugiau naudingo ploto, negu atremontavus pilį. Siūlė steigti Fondą Vasario 16 gimnazijai remti, nes Kuratorija, gaudama vokiečių valdžios paramą gimnazijai išlaikyti, labai suvaržyta biurokratiniais potvarkiais ir negali laisvai disponuoti turimomis lėšomis. Fondas būtų laisvas nuo tų varžtų. Tie klausimai aiškintasi iki pamaldų ir pietų.

Susirinkus popiet, nutarta prie mergaičių bendrabučio statyti berniukų bendrabutį ir tik vėliau remontuoti pilį, pritaikant ją kultūriniais lietuvių reikalams. Taip pat nutarta steigti Fondą Vasario 16 gimnazijai remti. Nariais steigėjais išrinkti - Vincas Bartusevičius, Alina Grinienė, Arminas Lipšys, Juozas Sabas, Antanas Šiugždinis, jun., Marija Šmitienė ir Jonas K.Valiūnas. Tą pačią dieną Fondo nariai išsirinko valdybą: pirmininkas Juozas Sabas, vicepirmininkas V.Bartusevičius ir išdininkas A.Šiugždinis, jun. Kontrolės komisija: Alina Grinienė ir Arminas Lipšys.

Lapkričio 16 Fondas įregistruotas Weinheimo apylinkės teismo draugijų registre.

M a i n z

Visuotinis VLB Mainzo apylinkės narių susirinkimas įvyko 1982 spalio 17 Mainze. Pirmininkavo apylinkės pirmininkas Viktoras Vilkutaitis, sekretoriavo - sekretorius A.Miškelevičius. Išklaudius apylinkės pirmininko ir kontrolės komisijos pranešimus, apylinkės vadovai ir kontrolieriai vienbalsiai paprašyti savo pareigas eiti dar vieną kadenciją.

R o m u v a

Š.m. spalio 24 popiet Vasario 16 gimnazijos svečių kambary įvyko poatostoginis LB apylinkės narių susirinkimas. Pirmininkas A.Lipšys pasveikino naujus narius Onutą ir Antaną Šiugždinius, jun. Pranešė, kad jų uošvė ir mama, taip pat šios apylinkės narė, šiandien švenčia 50-tą gimtadienį ir siūnia šampano. Sugiedota Ilgiausių metų.

Susipažinta su žurnalistės Treffert straipsniu, išspausdintu "Darmstädter Echo", apie pogrindžio kunigų seminariją Lietuvoje. Svarstytas Naujų Metų sutikimas. Nutarta rengti jį Romuvoje. Taip pat nutarta, pasinaudojant nemokamu paštu, surengti siuntinių Lenkijos lietuviams siuntimo vaju. Tam reikalu iš apylinkės kasos skirti 300 DM. Romuvos lietuvių moterų klubas pažadėjo prie šio vaju prisidėti.

Lapkričio 4 vakare keletas Hüttenfelde gyvenančių šios apylinkės narių supakavo ir rytą dieną išsiuntė 20 šventinių siuntinių, daugiausia Punsko lietuviams. Į kiekvieną per 7 kg siuntinį įdėta: 2 kg miltų, 1 kg cukraus, po 1/2 kg kavos, valgomo krakmolo, makaronų, razankų, 125 g kakao, miltelių mėsos sriubai, citronato ir citrinos rūgšties, oranžado, priesonių meduoliams, kepimo miltelių, vanilijos cukraus, sausų mielių ir muilo.

B r e m e n

Visuotinis narių susirinkimas buvo sukviestas š.m. spalio 31 pas pirmininką Br.Skruodį. Apžvelgta apylinkės veikla. Išdininkas Fr.Šlenteris pranešė, kad kasoje yra 445,60 DM. Apylinkės pirmininkas Br.Skruodys ir sekretorė Dana Priebe, prašomi sutiko dar metus eiti savo pareigas. Numatyta ateinančių pavasarį surengti lietuvišką pobuvį su suneštinėmis vaisėmis.

M ü n c h e n

Lapkričio mėn. LB apylinkės valdyba paskelbė 4-ių puslapių bendralaiškį. Pirmininkas R. Hermanas ragina narius nevengti bendruomeninio darbo ir vadovaujamų pareigų, kurios nėra sunkios, bet svarbios ir garbingos. Paskelbtos vietinių renginių datos.

H ü t t e n f e l d

Vasario 16 gimnazija ir Hüttenfelde lietuvių bendradarbiauja su vietos vokiečiais, ypač su katal.parapija. Tos parapijos bažnytėlėje kas sekmadienį 11,15 val. laikomos lietuviškos pamaldos mūsų gimnazijos mokiniams ir kitiems tautiečiams. Bažnytėlė sena ir vokiečių maldininkams per ankšta. Parapija nutarė pasistatyti naują. Pradėta nuo salės, pavadintos Alfred Delp Gemeindezentrum. Sąmata - 1.300.000 DM. Lapkričio 12 buvo jau po

stogu. Tą dieną sukviesti svečiai į vainiko pakėlimą (Richtfest). Naujoje salėje rinktinis svečius pasveikino parap. komiteto pirmininkas Edm. Maul. Lietuviams atstovavo gimnazijos direktorius A. Šmitas, Vokietijos LB Valdybos sekretorė M. Šmitienė ir reikalų vedėjas J. Lukošius. Dalyvavo vyskupijos išdininkas, Lampertheimo parap. klebonas, apskrities viršininkas, burmistro atstovas, keletas aukštųjų savivaldybės pareigūnų ir kt. Diecezijos atstovas įteikė 20.000 DM čekį, kiti kalbėtojais paklojo po tūkstantinę ar mažiau.

Archit. prof. Beck, kuris prieš keletą metų yra pastatęs ir Hüttenfeldo Bürgerhaus'ą, nušvietė namo statybos eigą, pagirdamas rangovą ir darbininkus. Visi stebėjosi mažytės Hüttenfeldo katal. diasporos užmoju ir pažadėjo jį remti.

Hüttenfeldo lietuviai irgi džiaugiasi statoma bažnyčios sale ir numatoma statyti bažnyčia, kuriomis tikriausiai galės ir jie naudotis.

L e b e n s t e d t (Salzgitter 1)

Lapkričio 7 Hildesheimo vyskupas koadjutorius Heinrich Machens teikė Suvirtinimo sakramentą vokiečių jaunimui. Po lietuviškų pamaldų Ona Gucaitienė ir dr. A. Šilinytė paruošė parapijos salėje šaunias vaišes su balandėliais ir didžkukuliais. Į jas atsilankęs vysk. Machens, palaimino stalą ir pašventino paplotėlius kūčioms. Pagerbdami aukštąjį svečių, lietuviai įteikė jam juostą su gėlėmis, bronzos medalį su Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslu ir sugiedojo Ilgiausių metų.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

R a i š k a u s s k a i t y m o v a r ž y b a s

Š.m. lapkričio 11 vakare mergaičių bendrabučio seklyčioje suruošė lietuvių literatūros mokyti. Bronė L i p š i e n ė. Vertintojų kolegija sudarė: Mokyti. Lipšienė, gimnazijos sekretorė O. Šiugždinienė, stud. Živ. Grodbergienė ir abiturientas Ged. Sidaras. Varžovai suskirstyti į dvi grupes - jaunesniųjų ir vyresniųjų klasių. Jaunesniųjų grupę sudarė Tanja ir Gabrielė Griunvaldaitės, Ričardas Sidaras, Virgilijus Jocys, Tanja Huber, Gabija Diavaraitė ir Astrida Kairytė. Jos turėjo padeklamuoti mintinai išmoktą V. Šimaičio eilėraščių Graži šalis ir dar ką nors pasirinktinai.

Vyresniųjų grupę sudarė Lilija Burškaitytė, Inga Bitautaitė, Lidija Kairytė ir Algis Sodonis. Jie turėjo mintinai padeklamuoti Maironio Jaunosios Lietuvos VII giesmę ir dar ką nors pasirinktinai. Kol vertintojai tarėsi, visi varžovai buvo nufotografuoti, o vėliau kartu su klausytojais dainavo.

Jaunių grupėje I premiją laimėjo Rič. Sidaras VI kl., II premiją - Gabija Diavaraitė VII kl., ir dvi trečias premijas - Tanja Griunvaldaitė ir Virg. Jocys, abu VI kl. Vyresniųjų grupėje I premija paskirta Ingai Bitautaitėi X kl. ir abiturientei Lidijai Kairytei. Kai kurie deklamuotojai, ypač tik gimnazijoje pradėję lietuviškai mokyti, turėjo sunkumų su tarsena, bet buvo ir tokių, kurių tiek ištarimas, tiek kirčiavimas buvo be priekaištų.

Premijas mokyti. Lipšienė išdaliavo lapkričio 13 per pietus. Visi gavo meniškai išspausdintus pažymėjimus su visų vertintojų parašais ir knygų. Direktorius pažadėjo suruošti daugiau raiškaus skaitymo varžybų ir kvietė dalyvauti visus.

J a u n i m o s e m i n a r a s

Lapkričio 26-28 Vasario 16 gimnazija pakvietė Vokietijos lietuvių jaunimą pasvarstyti savo problemų ir palyginti jas su Lietuvos jaunimo rūpesčiais. Suvažiavimas pradėtas vakarone pily. Dalyvavo vyr. klasių mokiniai ir keletas iš toliau atvykusių jaunuolių. Alkiui numalšinti buvo skrudinamos dešrelės. Netrūko ir lengvų gėrimėlių. Į vakaroną atsilankė ir sekančias dvi dienas visose svarstybose dalyvavo Tarptautinės katalikų organizacijos Rytų ir Vidurio Europai jaunimo švietimo referentas Walter K l ö t z l iš Mūncheno.

Lapkričio 27 rytą apie 40 jaunuolių, pasiskirsčiusių į 5 būrelius, lygino savo bendraamžių gyvenimą ir mokslą Lietuvoje ir Vak. Vokietijoje, laisvės ribas, karinę tarnybą ir kt. Paskui, suėję krūvon, pasipasakojo savo išvadas ir bandė surasti bendras. Tarp seminaro dalyvių buvo nemaža tokių, kurie Lietuvoje yra lanke sovietinės mokyklas ir universitetus, tad tenyščias sąlygas labai gerai pažįsta iš savo pačių patirties.

Visi sutiko, kad jaunimas Lietuvoje ir Vak.Vokietijoje turi panašių savybių: mėgsta linksintis, madas, nelinkęs pripažinti mokytojų ir apskritai vyresniųjų autoriteto. Netruksta ir skirtumų. Vakaruose jaunimas turi daugiau laisvės, nors daugumas nesugeba ja tinkamai pasinaudoti. Lietuvoje jaunimas demonstruoja, protestuodamas prieš priespaudą, o Vakaruose - daugiausia norėdamas atkreipti į save dėmesį arba tik pašėlti. Čia kiekvienas gali pasirinkti patinkamas organizacijas arba ir visiškai joms nepriklausyti, o Sovietuose tėra komunistinės organizacijos ir joms priklausymas privalomas. Neįsirašiusiam į komjaunuolius beveik neįmanoma patekti į aukštąją mokyklą. Iš kitos pusės pripažinta, kad ir Vakarų demokratijos nepajégia išspręsti visų jaunimo problemų.

Apie ideologinį auklėjimą kalbėjo gimnazijos mokyt. Bronė L i p š i e n ė . Ji labai gerai pažįsta sovietinį auklėjimą, nes ant savęs yra jį patyrusi - po karo Lietuvoje baigusi pradžios, vidurinį ir aukštąjį mokslą ir mokytojavusi. Kai Vakaruose vaikų auklėjimą apsprendžia tėvai, tai Sovietuose - valstybė, kurios vardu veikia komunistų partija. Sovietinis žmogus partijos auklėjamas nuo lopšio iki karsto.

Ateistinį auklėjimą paskaitininkė paskirstė į pasyvų - nieko nekalbėti apie Dievą - ir aktyvų - tikinčiuosius stengtis paversti bedieviais. Naudojamos įtikinėjimo ir prievartavimo priemonės - pajuoka, grasinimai, baudos. Kaip tai daroma, išryškėjo iš jos papasakotų asmeninių pergyvenimų. Universitete dėstomas vadinamas mokslinis ateizmas, bet kas jis yra nežino nei patys dėstytojai. Pedagoginiame institute ateistinis indoktrinavimas dar stipresnis.

Po pranešimo vyko pasikeitimas nuomonėmis ir patirtimi.

Visi pranešimai ir diskusijos vyko lietuvių kalba. Išimtį padarė jaunimo referentas Walter K l ū t z l . . Kalbėdamas vokiškai, jis nušvietė socialinę, politinę ir religinę jaunimo padėtį ir jo orientavimą Vak.Vokietijoje. Per pastarąjį dešimtmetį bendra padėtis, o su ja ir jaunimo, čia pasikeitė. Paaiskėjo, kad turimų žaliavų nepakaks dabartiniam gyvenimo lygiui išlaikyti. Netikrumas dėl ateities apima vis platesnius gyventojų sluoksnius, ypač jaunimą. Išsimokslinimas ir stropus darbas nebelaiduoja užtikrintos ateities. Jaunimas praranda pasitikėjimą vyresniąja karta, kuri po karo atstatė sugriautą kraštą.

Pastebimas jaunimo susidomėjimas religijomis klausimais, priartėjimas prie Dievo. Bažnyčia stengiasi prisitaikyti prie pasikeitusios padėties. Prelegentas išpėjo klausytojus netikrumo laikotarpy nepamesti galvos, siūlė nevengti dialogo su vyresniaisiais.

Jaunas Vasario 16 gimnazijos mokytojas Kostas G r o d b e r g a s , užaugęs pokarinėje Lietuvoje, baigęs fizikos bei matematikos studijas Vilniaus universitete, lygino studijavimo sąlygas Lietuvoje ir Vak.Vokietijoje. Geriausiai ši klausimą nušviečia, anot jo, dvi knygtės: Klemenso Simaskos lietuviška "Universitetas, studentas, studijos" ir Bocko vokiška "Studien- und Berufswahl", t.y. studijų ir profesijos pasirinkimas. Vokiškoje knygtėje tik universitetų adresai ir juose dėstomi dalykai bei kita dalykiška informacija. Sovietiniame leidinyje dėstoma ko iš studento laukia valstybė ir partija. Ir okup.Lietuvoje ir Vokietijoje yra fakultetų, į kuriuos priimamas tik ribotas studentų skaičius. Lietuvoje jaunimo priėmimą į tokius fakultetus lemia pirmiausia komjaunimo ir klasės auklėtojo charakteristika, toliau - pažįstamų ratelis, kurio narys galėtų kam reiklia tarti žodelį arba net patepti, ir tik paskutinėj vietoj - stojamųjų egzaminų pažymiai. Vak.Vokietijoje viską lemia abiturėto egzaminų pažymiai.

Studijas Lietuvoje labai apsunkina visa krūva privalomų paskaitų apie komunizmą, karinis paruošimas, komjaunimo ir pan.susirinkimų privalomas lankymas ir t.t. Pranešimas buvo toks išsamus, kad po jo ir klausimų nedaug tebuvo.

Gimnazijoj besimoką iš įvairių šalių atvykę mokiniai pranešė apie savų kraštų lietuvių jaunimo gyvenimą ir veiklą. Abiturientė Lidija KAIRYTĖ informavo apie Vokietijos lietuvių jaunimą. Kadangi nieko nebuvo iš Didž.Britanijos, o Lidija kasmet važinėja į Angliją, tai ji suteikė žinių ir apie tenyktį lietuvių jaunimą. Urugvajaus lietuvių gyvenimą plačiai nušvietė urugvajiečiai Diana FORNARA ir Jurgis DOBELEVIČIUS. Apie Venecuelą kalbėjo Silvija SIDARAVIČIUTĖ, apie Australiją - Rima KALADYTĖ, o ją papildė mokyt. M.Šmitienė.

Gyviausias lietuviškas gyvenimas verda JAV-bėse. Apie jį informavo Algis SODONIS ir laima SRUOGIENYTĖ, o apie Kanadą - Mirga ŠALTMIRAITĖ ir Marytė BALAIŠYTĖ. Jos pabrėžė, kad Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimas draugauja daugiausia tarpusavy ir gerai kalba lietuviškai. Apie Italijos, Prancūzijos, Skotijos, Šveicarijos bei Olandijos lietuvių jaunimą painformavo jaunimo veikėja mokyt. Marytė ŠMITIENĖ.

Šeštadienį surengtas smagus linksmavakaris. Gabiai suvaidinta humoreska, kaip sovietinis jaunuolis stoja į universitetą Vilniuje. Smagiai pasišokta ir padainuota.

Sekmadienį (lapkr.28) rytą apie 30 jaunuolių susirinko pasvarstyti ko laukia jaunimas Lietuvoje iš išeivijos jaunimo ir kaip būtų galima jam padėti. Tenyksti jaunimą pažįsta sutartinai teigė, kad jis labiausiai pageidauja netarpiskų ryšių su užsienio lietuvių jaunimu: asmenišką draugystę, pasikeitimo nuomonėmis ir informacija.

Abiturientas Gediminas S i d a r a s sakė, kad mokydamasis ir studijuodamas Lietuvoje, jis labiausiai norėjo gauti iš užsienio muzikos plokštelių, džinsų, sporto aprangos, grožinės, mokslinės bei pasaulėžiūrinės literatūros. Slapta skaitęs Solženiciną. Trūksta žinių apie politinius kalinius. Labai paplitę nešvankūs anekdotai, gi politiniai samojai pasakojami prislopintu balsu. Daugumas rezignavę: rūpinasi tik savimi, stengdamiesi bet kokia kaina susikurti gerą gyvenimą. Labai paplitęs girtavimas. Režimas skatina nesugyvenimą, mokėdamas po 60 ir daugiau rublių už įskundimą. Įsigalėjęs kyšininkavimas ir vadygystės. Tos ydos nesvetimos ir jaunimui. Pogrindžio spauda mažai paplitusi.

Visi sutiko, kad reikia padėti iš užsienio Lietuvos jaunimui ir už žmogaus teises kovojantiems tautiečiams, bet niekas negalėjo pasakyti kaip.

Baigiamąjį žodį tarė vokiečių referentas jaunimo reikalams W.Klötzl. Jis konstatavo, kad seminaras suteikė naudingų žinių. Išreiškė viltį, jog bus sustiprintas ryšys su Lietuvos jaunimu, dėkojo visiems seminaro dalyviams ir ypač referentams.

K ū č i o s

Ir šiemetinės Kūčios, surengtos gruodžio 17, buvo nemažiau šaunios, kaip ir kasmet. Į jas pakviesti mokinių tėvai, Kuratorijos nariai, LB ir vokiečių atstovai, su kuriais gimnazijai tenka bendradarbiauti. Vakare prie šventiška padengtų stalų susėdo 150 asmenų.

Iškilmes pradėjo pagrindinis jų rengėjas ir šeimininkas kun. Fr. S k ė r y s . Tai buvo 28-ios gimnazijoje jo suruoštos Kūčios. Visiems sugiedojus Tyli naktis, akordeonu palydint V.Lemkei, kun.Skėrys sukalbėjo maldą. Kalėdų evangeliją perskaitė L. Burškaitytė.

Labai graži buvo eglutė, papuošta pernai iš JAV-bių O.Kavaliūnienės persiųsdintais šiaudinukais. Jos žvakutes uždegė Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv.Alf.Bernatonis, Vokietijos LB Valdybos vicepirmininkė Živilė Grodbergienė, gimnazijos direktorius A.Šmitas ir mokinių komiteto pirmininkė abiturientė Ingrida Pancerytė.

Direktorius Andrius Š m i t a s paaiškinio, kad Kalėdos yra Kristaus gimtadienis, taigi viso pasaulio krikščionių šventė. Tačiau kiekviena tauta ją švenčia savaip. Kalėdų išvakarėse prieš karą Lietuvoje visa šeima susirinkdavo prie kūčių stalo. Ir mes esame viena šeima ir puoselėjame tautines tradicijas. Pabendraukime, prisiminkime ir tuos, kurie, būdami tėvynėje ar tremtyje, negali švęsti Kūčių ir Kalėdų. Padėkokime mūsų geradariams. Jų daug. Ignas Švedas ir Bernardas Budreika gimnazijoje dirba be atlyginimo. Dėkokime tėvams, kad jie susiprato atsiųsti jus į šią mokyklą. Padėka priklauso ir šeimininkėms, paruošusios šį turtingą stalą, ir visiems aukotojams, kurių lėšomis supirktas maistas ir dovanos. Mūsų padėka turėtų pasiekti ir tolimuosius gimnazijos rėmėjus JAV-bėse ir kitose užjūrio šalyse.

Gimnaziją išlaiko vokiečių vyriausybė. Ji atsiuntė ir gerus Kalėdų priedus. Tačiau tik gimnazijos, bet ne bendrabučių tarnautojams, kurie atlyginami iš lietuviškų šaltinių. Solidarizuodami su savo kolegomis, vokiečių apdovanotieji gimnazijos tarnautojai atsiskė dalies savo Kalėdų priedų bendrabučių tarnautojų naudai. Tai gražus draugiškas ir krikščioniškas mostas, apie kurį kalbėti dera ypač šiandien, kai švenčiame meilės ir solidarumo šventę. Užmirškime per metus pasitaikiusius nesklandumus ir laužykime paplotėlius, broliškai linkėdami vieni kitiems krikščioniškai ir lietuviškai sutikti ir atšvęsti Kalėdas ir laimingai įžengti į Naujuosius Metus. Lietuviškus Kūčių papročius direktorius paaiškinio ir linkėjimus išreiškė ir vokiečių kalba.

Tėvas Alfonsas B e r n a t o n i s savo žodį pradėjo vokiškai, sakydamas, jog viską išdėstė direktorius, tad jam belieka palinkėti linksmų švenčių visiems, kurių darbu ir aukomis laikosi mūsų mokykla, pirmiausia mokytojams. Kvietė stengtis, kad mūsų santykis apsprastų krikščioniška meilė, kuri ir yra didysis Kalėdų prasmuo.

Kalbėdamas lietuviškai, Kuratorijos pirmininkas pastebėjo, kad gimnazijoje švenčiame Kūčias paankstintai, nes rytoj prasideda Kalėdų atostogos ir visi mokiniai išvažinėš. Laužydami paplotėlius pagalvokime, kas yra duona. Kokia ji brangi žino tik tas, kam jos ka-

da nors yra trūkė. Daug kam jos ir šiandien stinga. Dalijimasis duona - didžiausias meilės ir draugystės pareiškimas. Dėkojo Onai ir Helmutui Giesems, apie 6 metus dirbusiems gimnazijoje ir tik dabar išvykusiems kitur gyventi. Jiems įteiktos dovanos.

Tada prasidėjo paplotėlių lauzymas. Visi klasių auklėtojai su savo mokiniais ėjo pas tėvą Bernatoni ir A.Šmitą ir laužė paplotėlius, pasikeisdami linkėjimais. Netrukus subruzdavo visa salė. Kiekvienas pirmiausia sveikino stalo kaimynus ir tuoj skubėjo pas artimiausius asmenis. O kai visi aprimo ir sugrįžo į savo vietas, prasidėjo kūčių vakarienė. Raginti nereikėjo. Kelių rūšių silkės, kepta ir rūkyta žuvis, įvairios mišrainės nyko, kaip pavasarį sniegas. O reikėjo žiūrėti, kad netrūktų vietos ir karštieji virtinukam su grybais, ir spanguolių kisieliui, ir džiovintų vaisių kompotui, ir, svarbiausia, prėskučiams su aguonų ir migdolų pienu.

Ir taip prisikirte 20 mokinių vaidino Vandos Frankienės GYVUOSIUS ŽAISLIUKUS. Nykštukai buvo patys mažieji - Gabrielė Griunvaldaitė, Gabija Diavaraitė, Virgilijus Jocys ir Ričardas Sidaras. Karalių vaidino Algis Sodonis; Kalėdų senelį - Gediminas Sidaras; burtininkę - Renata Iešmantaitė; eglutę - Silvija Sidaravičiūtė; angelus - dvi Monikos - Gaižauskaitė ir Gelžaitytė; lėles - Tanjos Griunvaldaitė bei Huberytė ir Astridos Kairytė bei Krauzaitė; klaunus - Cynthia Endzinaitė ir Silvija Vosyliūtė; vaikus - Marytė Balaišytė, Laima Sruoginytė, Wolfgangas Langė ir Linas Žukauskas. Vaidino, šoko, dainavo ir grojo žavingai. Visi roles buvo gerai išmokę. Režisavo Živilė Grodbergienė, padedama Marytės Smitienės ir Joanos Vaičiulaitytės. Žiūrovų dėmesį atkreipė puosnūs drabužiai, kuriuos pagaminė irgi režisierė su savo padėjėjomis.

Triukšmingoms katutėms po vaidinimo nutilus, 14 mergaičių chorelis sutartinai pagiedojo tris kalėdines giesmes. Kun.Fr.Skėrys, paskelbęs, jog meninė programa baigta, pranešė, kad vaidino mokiniai iš trijų žemynų - Europos, Afrikos ir Amerikos, išreiškė susižavėjimą jų menu ir nuoširdžiai dėkojo režisieriui bei jos padėjėjoms ir vaidintojams. Nepamiršo padėkoti ir tėv. Bernatoniui bei A.Šmitui už turiningas kalbas, o virtuvės personalui su ūkio vedėja Eug.Luciene - už gausias ir skanias kūčias.

Pranešė, kad šią šventę suruošti įgalino dosnūs aukotojai: 8591 LS lietuvių kuopos Schwetzingene kantinos laikytojas Bronius Magdušauskas, paklojęs visą tūkstantinę, o kuopos vyrai, sudėję 360 DM, dr.med.Kazys Ašoklis iš Ulmeno 500 DM, mokinių tėvai ir kiti tautiečiai, prisidėję mažesnėmis sumomis. Mokiniais, jų tėvams ir visiems svečiams, grįžtančiams namo, linkėjo laimingos kelionės ir krikščioniškai atšvesti didžiausias šventes, o keliaujantiems į užsienius - prisirinkti daug gražių išpūdžių, tauriai atstovauti mūsų gimnazijai ir sausio 9 sugrįžti testui mokslo.

Kai nykštukai sunėšė krepšius su vaisiais, šokoladu, saldainiais, sausainiais bei riešutais, pasirodė labai žilas, barzdotas, bet žvalus Kalėdų senis. Sakėsi atkeliavęs iš labai toli, daug ką matęs ir patyręs, ypač keliaudamas per Lietuvą, bet labiausiai geidęs aplankyti visame pasaulyje garsią Vasario 16 gimnaziją. Netaip jau lengva buvę naktį surasti - jokios iškabos, jokio ženklų. Tik kai išgirdęs lietuviškai kalbant, supratęs, jog pataikęs kur nori. Senis pasirodė gudrus besas: žinojo visas gimnazijos įnamių paslaptis. Ir kai ėmė jas skelbti, tai vieni rauda, kiti šaipėsi ir juokėsi. Senelis buvo geras: apdovanojo visus - ir "geruosius" ir "bloguosius". Gražiai jam padėjo mažieji Lemkiukai ir Lipšiukai, sutartinai pagiedodami. Jiems nenusileido ir šeštakai.

Niekados nebūdavo sunku atpažinti, kas po Kalėdų senio kauke slepiasi, bet šįkart visi spėliojimai šovė pro šalį. Paslaptis paaiškėjo tik tada, kai direktorius pranešė, kad mūsų gimnaziją savo atsilankymu pagerbė aukštas svečias - Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vicepirmininkas švietimo reikalams tėvas Antanas Saulaitis, S.J., iš Čikagos. Jis ir Kalėdų senelį vaidino. Nuoširdžiai dėkojo bebaigiančiam išsirengti, prakitą nuo kaktos besišluostančiam ir besišypsiančiam svečiui.

Pradėjus salėje gesinti šviesas, ir Romuvos kiemas bematant ištuštėjo: daugelis mokinių su tėvais dar tą patį vakarą išvažiavo namo, o dar likę, sugužėjo į šiltus bendrabučius. Kūčių rengėjai susimetė į artimiausią svetainę pasidalyti išpūdžiais ir alučiu užgesinti silkių sukeltą troškulį.

Kalėdų atostogas

mokiniai pradėjo gruodžio 18. Atostogos baigiasi po Trijų Karalių: į bendrabutį suvažiuoja 1983 sausio 9, pamokos prasideda sausio 10.

L i e t u v i ų k u l t ū r o s i n s t i t u t a s

metinį suvažiavimą su gausiomis paskaitomis sušaukė š.m. gruodžio 4 ir 5. Visuotinis narių susirinkimas įvyko gruodžio 4 rytą. Patvirtinta darbotvarkė. Pirmininkavo LKI pirmininkas V.Bartusevičius, protokolavo - sekretorius dr.K.J.Čeginskas. Jis perskaitė ir praėjusio suvažiavimo protokolą.

LKI veiklą ir lėšas apžvelgė pirmininkas V.Bartusevičius. Valdyba tris kartus buvo susirinkusi posėdžių ir dažnai tarėsi. Iš Vokietijos LB Valdybos gavo vieną kambarį bibliotekai ir vieną archyvui. Į biblioteką jau perkelta dr.Jono Griniaus palikimo 1.300 knygų. Vasario 16 gimnazija deponuos buv.Kybartų gimnazijos biblioteką. Tvarkomi ir į archyvą perkeliama pilies pastogėje esantieji išmėtyti aktai. Archyvinę medžiagą žadėjo atsiųsti VLB Dortmundio ir Lūbecko apylinkės. Archyvą veda istorikas A.Šmitas.

Šiemet išleisti du pirmieji Instituto leidiniai. Gauta už juos 650 DM aukų, daugiausia iš užsienio. Ateinančiais metais numatomos išleisti dar dvi knygutės. Iš viso LKI turėjo šiemet 1.700 DM pajamų ir beveik tiek pat išlaidų. Kasoje yra per 100 DM. Siūlė išrinkti kontrolierių išdui patikrinti. Dėkojo visiems, parėmusiems pirmuosius LKI žingsnius ir padėjusiems pamatus tolimesniam darbui.

Dr.Čeginskas pastebėjo, kad LKI įsteigimu ir jo organizavimu daugiausia rūpinosi V.Bartusevičius. Instituto įkūrimas susilaukė teigiamo atgarsio lietuvių spaudoje JAV-bėse ir Australijoje.

Dr.Reklaitis siūlė visas knygas pirma inventorizuoti, o paskui katalogizuoti, išlaikant proveniencijos principą. Pageidavo leidinių vokiečių kalba. Pažadėjo savo paramą patariamai ir darbu. Dipl.bibliotekininkas Art.Hermanas taip pat žadėjo padėti tvarkyti biblioteką.

Ministeris dr.A.Gerutis pasakojo apie savo per 40 su viršum metų sukauptus turtus - per daugiau kaip 4.000 pavadinimų biblioteką ir 150 bylų vertingų dokumentų. Linkęs didesniąją dalį perleisti Lietuvių kultūros institutui. Informavo apie jam žinomų žymiųjų lietuvių užsieny liūdną bibliotekų ir vertingos archyvinės medžiagos likimą.

Dr. Jonui Norkaičiui pasitraukus iš LKI Valdybos vicepirmininko pareigų, jo vieton išrinktas dr.Vilius Lenertas. Kontrolierium pakviestas Petras Odinis.

Suvažiavimas atidarytas popiet. Pirmininkas V.Bartusevičius pasidžiaugęs, kad LKI darbas plečiamas, aptarė kultūros sąvoką. Cituodamas Lietuvos pogrindžio AUŠRĄ, nurodė tėvynėje ir svetur kūriamos lietuviškos kultūros skirtybes.

Ministeris dr. A. G e r u t i s sveikino suvažiavimą savo, Šveicarijos lietuvių, į kurių tarpą turbūt įsijungs dabar Šveicarijoje internuotas kartu su kitais sovietų kariais Afganistane į nelaisvę patekęs Rimas Burba, ir Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu. Vokietijos LB Valdybos sveikinimus perdavė jos vicepirmininkė Živilė G r o d b e r g i e n ė, pasidžiaugdama, kad VLB Valdybos iniciatyva įsteigtas ir jos globojamas LKI gražiai pradėjo darbą ir pažadėjo jam paramą ateity. Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Š m i t a s išreiškė pasitenkinimą, kad LKI savo suvažiavimus ruošia gimnazijos pastogėje ir kad jam vadovauja buvęs šios mokyklos mokinys. Pastebėjo, kad LKI įkūrimas padarė gerą įspūdį vokiečių vyriausybės žmonėse ir jie pažadėjo savo paramą.

Meno istorikas ir bibliotekininkas dr. Povilas R e k l a i t i s aptarė Lietuvos pranciškonų-bernardinų architektūrą XVIII a., remdamasis daugiausia jų anuomet išleistu žemėlapiu PROVINCIA LITUANA. Žemėlapio faksimilė ir įvairių statinių bei jų detalių foto nuotraukos paleistos per klausytojų rankas susipažinti. Žemėlapį sudarė greičiausiai koks nors bernardinai. Jį raižė Hiršas Leibovičius (1700-1770), tikras to meno meistras žydas, anksčiau dirbęs pas kunig.Radvilą-Žuvelę Nesvyžiuje ir išraižęs 165 Radvilų giminės portretus. Žemėlapy pažymėtos tik tos vietos, kuriose buvo bernardinų vienuolynai - Vilnius, Kaunas, Kretinga, Tytuvėnai ir daug kitų. Bernardinų bažnyčios ir kiti statiniai yra įvairių stilių: gotika, barokas, renesansas, bet daugiausia maišyti. Su architektūra susijusi ir vienuolijos istorija.

Dipl. bibliotekininkas Artūras H e r m a n a s supažindino su naujesniaisiais vokiečių leidiniais Lietuvos istorijos klausimais. Per klausytojus paleistos knygos, apie kurias prelegentas kalbėjo: Manfred Hellmann studija "Das Grossfürstentum Litauen von den Anfängen bis 16.Jahrhundert", išspausdinta leidiny "Handbuch der Geschichte Litauens" Band 1 S.735-849. To paties autoriaus "Der Staatsstreich von 1926 in Litauen. Verlauf und Hintergründe." Išspausdinta leidiny "Jahrbuch für Geschichte Osteuropas 1980", S.220-242. Ten pat išspausdinta ir Aba Stražo (Haifa) studija "Der litauische Landesrat als Instrument

der deutschen Ostpolitik 1917-1918". Atskiru leidiniu paskelbta Marianne Bienhold disertacija "Die Entstehung des Litauischen Staates in den Jahren 1918-1919 im Spiegel Deutscher Akten". Lietuvos praeities temomis yra raše Rytų Vokietijos istorikai, suomia (Seppo Myllyniemi) ir kiti. Nė vienas jų nemoka lietuviškai, todėl ir jų darbai su didelėmis spragomis bei klaidomis, nekalbant jau apie tendenciją žvelgti į Lietuvos praeitį iš vokiško taško.

Per diskusijas dr. Gerutis stebėjosi, kad vokiečių universitetai priima disertacijas apie Lietuvą lietuvių kalbos nemokančių doktorantų, taigi negalintį naudotis šaltiniais tos šalies, apie kurią jie rašo. A ba Stražas yra labai prosovietinis. Dabar vokiečių kalba paskelbta rašini, jis yra skaitęs Pabaltijo instituto suvažiavime Stockholme ir dėl jo teko tada ginčytis. Dr. Gerutis ir dr. Reklaitis, remdamiesi savo asmenine patirtimi darė išvadą, kad ir Hellmanno nusistatymas Lietuvos atžvilgiu nedraugingas.

Iš pranešimo ir diskusijų paaiškėjo, kaip labai mums stinga lietuvių istorikų darbų apie Lietuvą svetimomis kalbomis.

Dr. Kajetonas J. Č e g i n s k a s savo pranešimui apie lietuvių rezistenciją pasirinko motto iš V. Krėvės raštų - Ir bitutė savo medų gina, nors žino, kad įgėlusį turės mirti.

Lietuvių pasipriešinimą okupantams nuo 1940 iki šių dienų padalijo į 4 laikotarpius. 1944-1946 buvo spontaniškos kovos laikotarpis. Vyrai, nepakluse mobilizacijos įsakymui, buvę lietuvių dalinių kariai vokiečių okupacijos metu ir kiti, jautę pavojų iš sovietų, ėjo į partizanus. Apie 30.000 vyrų atsidūrė miškuose.

1946-1949 buvo vieningos centralizuotos kovos laikotarpis. Įkurtas Bendro demokratinio pasipriešinimo sąjūdis (BDPS). 1949-1952 - Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio laikotarpis. Užmezgti ryšiai su užsieniu. 1952-1956 - paskutiniųjų ginkluotų pasipriešinimų laikotarpis. Paskutinis LLKS vadas Vanagas 1952 ėmėsi demobilizuoti partizanus.

Per diskusijas apgailėstauta, jog neturime išsamios partizanų kovų istorijos. Asmenys, kurie Lietuvoje bandė ją rašyti arba rinkti medžiagą, sukišti į gulagus ir psichiatrines ligonines. Apie partizaninį karą ten ir dabar pavojinga kalbėti. Grožinėje literatūroje tos kovos vaizduojamos tendencingai. Didžiulis provokatorius prof. Markulis-Erelis, buvęs išbrovęs net į partizanų vadovybę, ir dabar dirba teismo medicinos katedroje Vilniaus universitete.

Sekmadienį (gruodžio 5) kun. Jonas D e d i n a s supažindino su naujausiomis teologijos kryptimis krikščionybėje. Anot jo, žmogus skirtingose situacijose veikia skirtingai. Ir evangelistai sukūrė skirtingą Jėzaus paveikslą. Tai duoda pagrindą įvairiai aiškinti evangelijas. Jei kuris teologas įsistebeilija į kurią nors evangelijos vietą be atžvilgio į visumą, sukuria savo teologiją. Nuo krikščionybės pradžios buvo daug evangelijos aiškintojų, jog vėliau prireikė paskelbti credo. Bet ir po to, ypač mūsų laikais, teologai nesnaudžia. XX a. daugiau išryškėjo šios kryptys: numitinimo teologija (Boltmann ir kt.), fenomenologija, transcendentinės antropologijos (katalikų ir evangelikų srovė) teologija, mirusio Dievo ir netgi atsiveikinimo su teologija teologija. Šiemetinėse vokiečių katalikų dienose Dūseldorfe smarkiai reišėsi jaunimas su teologija iš apačios.

Prelegentas ilgėliau sustojo prie išlaisvinimo teologijos, labai stipriai besireiškiančios Pietų Amerikoje. Kai kurie jos atstovai bando suderinti krikščionybę su marksizmu, neatmeta net revoliucijos. Jonas Paulius II išlaisvinimo teologijai pritaria, bet be revoliucijos.

Krikščioniškas modernizmas iššaukė Bažnyčioje krizę - sumažėjo pašaukimai, pamaldų lankymas. Kun. Dėdinas atkreipė dėmesį į Lietuvos ateistus, kurie pamažu atsikrato lengvo galvojimo ir bando surasti rimtesnių argumentų savo tezėms pagrįsti. Tai rodo jų naujieji leidiniai, kaip Religiotyra, Ateizmo žodynas ir pan.

Per diskusijas pabrėžtas žmogaus ryšys su jį supančia visuomene, bet už savo veiksmus jis atsakingas asmeniškai. Marksizmas nėra mokslinė teorija, todėl nederintinas su krikščionybė.

Pirmininkas V. Bartusevičius, apžvelgęs šio suvažiavimo darbus, dėkojo visiems LKI rėmėjams ir padėjusiems ši renginį suruošti bei jį pravesti ir pakvietė į moksleivių pamaldas.

LKI yra paruošęs 25 psl. Vokietijos lietuvių organizacijų vadovų ir visuomenės veikėjų sąrašą. Į jį įtraukti Vokietijos LB ir jos apylinkių, katalikų bei evangelikų sielovadų, jaunimo organizacijų, pabaltiečių organizacijų ir kitų liet. institucijų vadovų, o taip pat. liet. kunigų, menininkų, gydytojų adresai. Suvažiavime svarstytas šio žinyno išleidimas.

IR SAARO KRAŠTO LIETUVIAI PAMINĖJO MAIRONIO SUKAKTĮ

evangelikų pamaldų proga š.m. spalio 30 Wiebelskirchene. Jas laikė kun. Fr. Skėrys. Jis atsivežė ir keturias Vasario 16 gimnazijos mokinės: Gabiją Diavaraite, Renatą Iešmantaitę, Silviją Mickūnaite ir Mirgą Šaltmiraite. Po pamaldų ir po VLB Saaro krašto apylinkės pirmininko Algirdo Palavinskio paskaitos apie Maironį mokinės atliko meninę programą, deklamuodamos sukaktuvininko eilėraščius. Mirga paskambino kanklėmis.

Kun. Skėrys padarė pranešimą apie 1983 liepos 1-3 Čikagoje įvyksiantį Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios sinodą. Saarlando ir Rheinland-Pfalzo lietuvių evangelikų atstovų į tą sinodą išrinktas dr.med. Stasys Šereika iš Queidersbacho.

P a t e r J a k o b F ö r g , H J M

iš Linzo (Austrija) yra nuostabus Lietuvos tikinčiųjų užtarėjas ir jų kovos bei aukos už tikėjimą garsintojas užsieny.

Š.m. rugpjūčio 5, vykdamas į Tarptautinį "Kirche in Not" kongresą Königsteine, buvo užsukęs į Romuvą (Hüttenfeld). Čia jis susitiko su Vokietijos LB darbuotojais, su kuriais jis daugel metų palaiko ryšius laiškais, ir su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vertėju.

Tėvas Förg yra jaunas kunigas, labai rūpinąsias komunistų persekiojamais lietuviais. Jis kasmet paskelbia po keletą aplinkraščių-laiškų, kuriuose aprašo persekiojamų krikščionių bėdas, nurodo jų pavardes ir adresus ir siūlo pasiųsti bent sveikinimo korteles Kalėdų ir Velykų progomis. Per trejetą paskutiniųjų metų yra paskelbęs porą šimtų su viršum lietuvių pavardžių su jų adresais Lietuvoje ir nurodęs, kuris ir už ką yra komunistų skriaudžiamas ar nubaustas.

Lankydamasis Romuvoje, t.Förg įsigijo vokiškai-lietuvišką bei lietuviškai-vokišką žodynus ir Lietuvių kalbos vadovėlių vokiečių kalba. Bandysias pramokti lietuviškai, kad galėtų suprasti Lietuvos pogrindžio leidinių originalus, kuriais jis labai domisi. Jis taip pat domėjosi Romuvos sodyba, Vasario 16 gimnazija ir įsirašė jos svečių knygoje.

Dabar, Kalėdų švenčių proga, jis vėl paskelbė Kalėdų pasveikinimų vaju į Lietuvą su 38-iomis už tikėjimą persekiojamų lietuvių pavardėmis ir adresais, prašydamas siųsti jiems laiškus ar bent atvirukus, ir nurodydamas, kaip pasveikinti lietuviškai, būtent - Linksmų Kalėdų. Dievo palaima telydi Jus ir Jūsų parapiją.

Pater Förg yra ir aktyvus CSI (Christian Solidarity International) narys. Jo iniciatyva WIENER KIRCHENZEITUNG š.m. gruodžio 12 paskelbė CSI straipsnį, pavadintą "Drąsūs lietuvių tautos vyrai" su Balio Gajausko, Viktoro Petkaus, Antano Terlecko, Juliaus Sasnausko, Anastazo Janulio ir Mečislovo Jurevičiaus pavardėmis, nuteisimo datomis ir adresais bausmės atlikimo vietose. Skaitytojai kviečiami už juos melstis ir jiems bei jų žmonoms rašyti, kad pajustų krikščionių solidarumą. Patirtas naujas apie šiuos asmenis žinias prašoma siųsti CSI Sekretariat, Grabenstr.31, A-8010 Graz.

Taip pat gruodžio 12 kitas austrų Bažnyčios laikraštis (Kirchenzeitung) išsispausdino St.Pöltner straipsnį, pavadintą "Lietuvos krikščionys gina savo tikėjimą". Jis skelbia tu pačių šešių nuteistų lietuvių pavardes bei adresus ir siūlo taip melstis už Lietuvos Bažnyčią: "Viešpatie, siauba kelia žinios apie mūsų tikėjimo brolius ir seseris Lietuvoje. Suteik jiems jėgų ir apsaugok nuo priešų rūstybės. Kreipiame Tavo dėmesį! Balio Gajausko, Viktoro Petkaus, Antano Terlecko, Juliaus Sasnausko, Anastazo Janulio ir Mečislovo Jurevičiaus likimą. Padėk jiems. Amen".

Prieš didžiąsias šventes tėv.Förg paskelbė dviejų puslapių laišką "Kaip Lietuvos katalikai švenčia adventą ir Kūčias". Gera būtų, kad INFORMACIJŲ skaitytojai Vokietijoje ir užsieny rastų laiko pasiųsti jam sveikinimo ir padėkos laiškų: P.Jakob Förg, Herz-Jesu-Missionare, Baumbachstr.28, A-4020 Linz. Jis labai džiaugėsi, kai pr. metais jį aplankė prof.dr.Pranas Zundė iš JAV-bių, keletą mėnesių skaitęs paskaitas Linzo universitete.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA JIEŠKO ADRESŲ

šių jaunuolių: Ignas Mickevičius, Heilbronn; Regina Montvilas, Hechingen; Christa Kudžius, Notzingen; Herbert Maurukas, Amberg, Sigrid Wiegand, Darmstadt; K.V.Brazaitis, Heidelberg; Christian Radionovas, Oberkochen.

Kas žino čia suminėtu asmenų adresus, malonėkite pranešti VLJS sekretoriui Rimantui Gumuliauskui: Pattscheider Str.20, 4000 Düsseldorf-Wersten.

M I R U S I E J I

B e r n a r d a s POVILIONIS, VLB Hamburgo apylinkės narys, mirė 1982 spalio 22 Edmundstalo ligoninėje Geesthachte. Palaidotas Geesthachto-Spakenbergo Waldfriedhof kapinėse spalio 28. Laidojimo apeigas atliko ir gedulingas pamaldas atlaikė kun.dek. V. Šarka.

Velionis buvo gimęs 1905 kovo 30 Gostagalio kaime, Linkuvos parap. Prieš pat mirtį paaukojo Vasario 16 gimnazijai 500 DM.

A n n a REINKE (Ona Rinkienė-Krauzaitė), VLB Lübecko apylinkės narė, mirė 1982 lapkričio 25. Į amžino poilsio vietą Vorwerker kapinėse Lübecke, kur 1959 palaidotas jos vyras Gustavas, palydėjo LB apylinkės valdyba ir būrelis lietuvių. Ant kapo padėtos tautinių spalvų kaspinais perrištos gėlės.

Velionė buvo gimusi 1898 kovo 20 Vilkaviškio apskr. Nepriklausomoje Lietuvoje visą laiką gyveno Kaune, o po karo - Lübecke.

A n g e l ė VILKIENĖ (Wilke) - Pakerytė, VLB Hannoverio apylinkės narė, mirė 1982 lapkričio 22 Hannover. Palaidota lapkričio 29 Hannover-Stadtfriedhof Lahe kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir gedulingas šv.mišias aukojo kun.dek.V.Šarka. Laidotuvių dalyviai buvo pakviesti kavos ir užkandžių į Marijos Taikos parapijos sale.

Velionė buvo gimusi 1905 spalio 28 Dusetuose, Zarasų apskr. Gyvendama Hannover, buvo uoli LB apylinkės išdininkė, rūpinosi LB renginių suruošimu ir jų dalyvių pavaišimu.

M a r i j a BRAKIENĖ-Labrencytė, VLB Berlyno apylinkės narė, mirė 1982 gruodžio 12 Berlyne. Krematoriume sudeginta gruodžio 17. Urna bus pergabenta į Pinnebergo kapines ir palaidota šalia sesers Bumbulienės. Prieš mirtį iš JAV-bių buvo atskridęs sūnus Ramunas. Kitas sūnus - Tautvydas - buvęs mokytojas, grįžęs iš Sibiro, gyvena Vilniuje. Jis į laidotuves atvažiuoti leidimo negavo.

Velionė buvo gimusi 1891 birželio 20 Labrenčiškiuose, Klaipėdos apskr. 1914 ištekėjo už Maž.Lietuvos veikėjo ir dailininko Adomo Brako. 1941 pasinaudojo galimybe su sūnum Ramunu "repatrijuoti" į Vokietiją. Jos vyras Adomas su sūnumi Tautvydu 1941 bolševikų buvo ištremtas į Sibirą ir ten mirė 1952.

M.Brakienė 1949 buvo emigravusi į JAV-bes, bet vėliau grįžo į Vak.Berlyną, kur Tolstojaus fundacijos prieglaudoje gyveno iki mirties. Veikė įvairiose lietuvių moterų draugijose ir visuomenėje. Iš savo kuklios rentos rėmė Vasario 16 gimnaziją, lietuvišką jaunimą ir lietuvių bendruomenę.

----- xXx -----

N u m a t o m i r e n g i n i a i

1983 vasario 19 - centrinis Vasario 16 minėjimas Hüttenfelde. 14,30 val. iškilmingas ekumeninės pamaldas vokiečių katalikų bažnytėlėje laikys lietuvių katalikų ir evangelikų sielovadų vedėjai - tėv. dr. Konstantinas Gulbinas, OFM Cap., ir senjoras kun. J. Urdzė. Giedos solistė M. Baltinienė.

16.00 val. - programa Bürgerhaus'e (žiūr. pridėta kvietima). Veiks kavos su pyragais ir kitokių užkandžių bei gėrimų barai. Šokiams gros smagi HERO-trio kapela.

1983 balandžio 15-17 - Annabergero literatūros būrelio suvažiavimas. Iš Lietuvos atvykę rašytojas A.Pocius ir literatūros kritikas Bražėnas. Bus susipažinta su novelės išsivystymu pokario Lietuvoje ir A.Pociaus kūryba. Iš anksto registruotis arba pas kun.J. Urdzė (Annaberger Str.400, 5300 Bonn 2, tel.0228-316244) arba pas A.Hermann (C.M.v. Weber-Str.14, 6901 Bammental, tel.06223-40594).

1983 liepos 24-31 - XXX (jubilinejinė) Europos lietuviškųjų studijų savaitė Vokietijoje, Augsburgė, Kappelberg 1, "Haus St.Ulrich" akademijoje. Paskaitas skaitys: fizikas dr. K. Almenas (Vašingtonas), psichologas prof.dr. V. Bieliauskas (Cincinnati), sociologas dr. K. J. Čeginskas (Münchenas), diplomatas-teisininkas dr. A. Gerutis (Bernas), filosofas kun.dr. F. Jucevičius (Roma), žurnalistas-teisininkas Br. Kviklys (Chicaga), muzikė prof.dr. R. Lampsatyte-Kollars (Hamburgas), lituanistas V. Natkevičius, M.A., (Viernheimas), teologas kun. A. Rubikas (Memmingenas), teisininkas prof.dr. A.

Štromas (Bradfordas), politologas prof.dr. V.S. Vardys (Vašingtonas).

Bus paminėtos sukaktys: AUŠROS 100 metų, Vaizganto mirties 50 metų ir Dariaus-Girėno skrydžio 50 metų.

Vyks Europos lietuvių bendruomenės vadovų posėdžiai ir įvairių organizacijų susirinkimai. Numatomas pranešimas iš V-jo lietuvių jaunimo kongreso.

Literatūros vakare savo poeziją skaitys (su intermedijom ir komentarais) poetas Bernardas BRAZDŽIONIS (Los Angeles). Koncertuos operos solistė LILIJA ŠUKYTĖ, akompanuojant dr. Ramintai LAMPSATYTEI. TEVYNĖS VALANDELE praves poetė Eglė JUODVALKĖ. Du popiečius vyks ekskursijos į Bavarijos pilis ir Mūncheno muziejus.

Bus Žibunto MIKŠIO (Paryžius) grafikos paroda ir Br. KVIKLIO paruošta draudžiamosios lietuvių spaudos Lietuvoje bei užsienyje (1865-1983) paroda AUŠROS dešimtmečiui paminėti.

Jubiliejinę studijų savaitę moderuos dr.K.J.Čeginskas, V.Natkevičius, M.A., ir dr.J.Norkaitis. Savaitės kapelionas - kun. dr. J. JŪRAITIS (Šveicarija).

"Haus St.Ulrich" namuose yra 50 kambarių vienam ir 12 kambarių dviems asmenims su visais patogumais. Po namais yra didžiulis baseinas, garažai, laisvalaikio kambariai.

Pragyvenimas dienai kainuos 50 DM; nedirbančiam jaunimui bus daroma nuolaida. Trumpalaikiams dalyviams bus užsakyti kambariai gretimuose viešbučiuose, o valgyti galės su visais dalyviais.

Registruotis pas Aliną GRINIENĘ - Frau A.Grinius, Diamantstr.7 D-8000 München 50
Tel.089-1504471

50 DM registracijos mokestį (jaunimas 20 DM) siųsti į Studijų savaitės sąskaitą:
Litauische Studienwoche Konto-Nr.8.9340.02 Volksbank Kreis Bergstrasse
BLZ 509 914 00 6840 Lampertheim

1983 liepos 31 - rugpjūčio 14 - lietuvių vaikų vasaros stovykla Romuvoje (Hüttenfeld). Jei kurios šeimos pageidautų stovyklos kitu laiku, prasomos apie tai pranešti Vokietijos LB Valdybai, nurodant pageidaujamą dviejų savaičių laiką. Stovyklai reikalingi vadovai.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med. K. ir R. Ašokliai iš Ulmeno	500 DM
Dr.med. Stasys Šereika iš Queidersbacho	200 "
Kazys Bendoraitis iš Schwetzingeno	100 "
Jeronimas Jarumbavičius iš Ludwigshafeno	60 "
Nina Dolles iš Lauingeno, H. Behrendt ir O. Gutauskienė, abi iš Mainzo, po	50 "
Martynas Sprogys iš Schwetzingeno ir Jurgis Pyragas iš Lübecko po	30 "
A. Miškelevičius iš Mainzo ir XY iš Neu-Isenburgo po	20 "
M. Tumaitis iš Mainzo	10 "

Ačiū.

R o m u v o s k r y ž i u i a t n a u j i n t i a u k o j o

Petras Odinis iš Bergisch Gladbacho ir Hüttenfeldo lietuvių katalikų parapija po 100 DM. Už kryžiaus remontą praėjusią vasarą dar liko skolos 700 DM. Aukas skolai padengti siųsti KREUZ-Konto Nr.8.9846.11 Volksbank Kreis Bergstrasse BLZ 50991400, 6840 Lampertheim

A t s i ū s t a p a m i n ė t i

ŠALTINIS Nr.5-1982. Tikybinės ir tautinės minties žurnalas. 30 psl. Išeina kas antras mėnuo. Prenumerata metams L3 (§ 6), su kalendorium L4,50 (§ 9).

Adresas: 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH. Gr.Britain.

Leidžia Marijonai ir Šv.Kazimiero sąjunga. Redaguoja kun. dr. S. Matulis, MIC.

ANNABERGO LAPELIS 1982 Nr.12. 40 psl. Leidžia Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos lietuvių skyrius. Adresas: kun.J.Urdzė, Annaberger Str.400, D-5300 Bonn 2.

IŠGANYMO ŽINIA Nr.4 (82) 1982. 28 psl. Evangelikų sekminininkų laikraštėlis. Išeina keturis kartus per metus. Redaguoja St.Tautvaišas, Max-Beckmann-Str.38, D-5014 Kerpen-Sindorf

Vokietijos LB Valdybos INFORMACIJOS 6840 Lampertheim 4 Tel.06256-322
Sąskaita banke: Konto Nr.5817978 Deutsche Bank Weinheim, BLZ 67070010